

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-1032/333

Ankara

25/1/2005

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığı'na hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'na 12/1/2005 tarihinde kararlaştırılan "Türkiye Hükümeti ve Avrupa Uzay Ajansı Arasında Dış Uzayın Barışçıl Amaçlarla İncelenmesi ve Kullanılması Konusunda İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

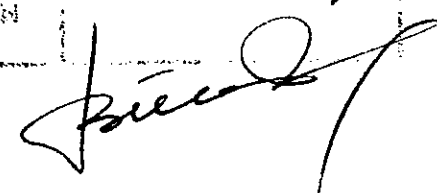
Gereğini arz ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe

T.C. B. B. B. BAŞKANLIĞI	
Tek. Kom.	- Soru, Tercih, İhtiyaç, Bilgi ve Teknikler
Em. Kom.	- Dışişleri
Tarih	1.02.2005 1/956
K. Md.	K.D.B. 1/956

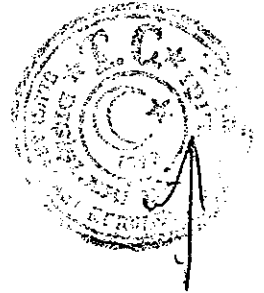
GEREKÇE

Avrupa Uzay Ajansı (ESA), 30 Mayıs 1975 tarihinde kurulmuş olan ve 15 Avrupa ülkesinin [13 AB üyesi (Almanya, Avusturya, Belçika, Danimarka, Finlandiya, Fransa, Hollanda, İngiltere, İrlanda, İspanya, İsveç İtalya, Portekiz) ile Norveç ve İsviçre] üye, Kanada ve Macaristan'ın ise kısmi (ortak) üye statüsünde bulunduğu, Paris merkezli uluslararası nitelikte bir kuruluştur. Avrupa'nın uzay alanında barışçıl amaçlarla gerçekleştireceği faaliyetler için gerekli insani, mali ve teknik kaynakların optimum ortak kullanımını sağlamayı hedefleyen ESA, uzay alanında (özellikle fırlatma sistemleri, fırlatıcılar, uydu yapımı, uzay bilimi ve yer gözlemi, iletişim ve haberleşme) ABD'den sonra gelen ve yüksek rekabet gücüne ulaşmış bir örgüttür.

ESA'nın Avrupa Birliği (AB) ve Avrupa Konseyi ile resmi bir organik bağlantısı mevcut olmayıp, AB'nin genel politikaları ve stratejileri çerçevesinde çalışmalarını sürdürmektedir. ESA, bu doğrultuda, Avrupa'daki politik, ekonomik ve sosyal sektörlerdeki gelişmelere, işleyişe, hukuk ve mevzuata tam uyum içinde çalışmakta, ayrıca Avrupa'nın temel kalkınma sektörlerine uluslararası işleyiş çerçevesinde katkı sağlamaktadır.

ESA ile ülkemiz arasında uzayın, sismoloji, yeni enerji kaynaklarının araştırılması, telekomünikasyon, uydular ve diğer benzeri amaçlarla kullanımı konularında işbirliğinde bulunulmasının yararlı olacağı değerlendirilmiş ve ülkemizde uzay alanında da faaliyet gösteren Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) ile ESA arasında bir işbirliği anlaşması imzalanması kararlaştırılmıştır. Bu çerçevede, "Türkiye Hükümeti ve Avrupa Uzay Ajansı Arasında Dış Uzayın Barışçıl Amaçlarla İncelenmesi ve Kullanılması Konusunda İşbirliği Anlaşması" 15 Temmuz 2004 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır.

Söz konusu anlaşma ile, bilgi alışverişi, bilim insanlarının değişim programlarından yararlanması, ortak projeler, ülke kuruluşlarının eğitim programları ile desteklenmesi gibi faaliyet alanlarında çalışma imkanları doğmuş bulunmaktadır. Ayrıca, ESA ile Türkiye'deki diğer araştırma kuruluşları, üniversiteler, kamu kurum ve kuruluşları, özel sektör ve sivil toplum kuruluşları arasında işbirliği çalışmaları ve ortak projeler yürütülmesi de mümkün olabilecektir.

T/ 799

**TÜRKİYE HÜKÜMETİ VE AVRUPA UZAY AJANSI ARASINDA DIŞ UZAYIN
BARİŞÇİL AMAÇLARLA İNCELENMESİ VE KULLANILMASI KONUSUNDA
İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR
KANUN TASARISI**

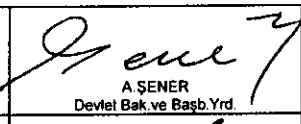
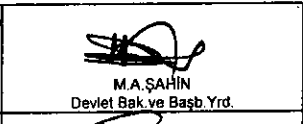
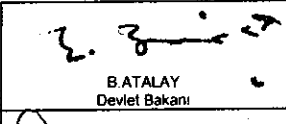
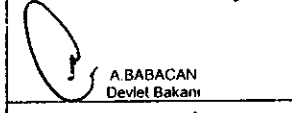
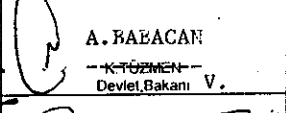
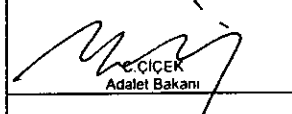
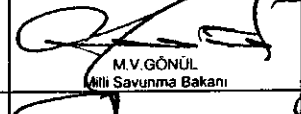
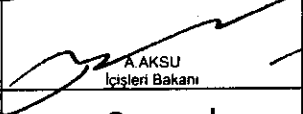
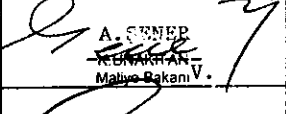
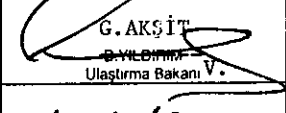
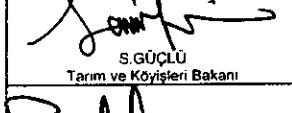
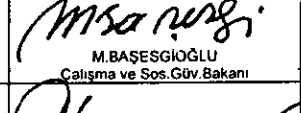
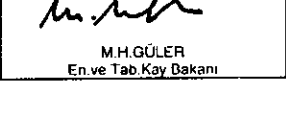
Madde 1- 15 Temmuz 2004 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Hükümeti ve Avrupa Uzay Ajansı Arasında Dış Uzayın Barışçıl Amaçlarla İncelenmesi ve Kullanılması Konusunda İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Eki

RECEP TAYYİP ERDOĞAN
BAŞBAKAN

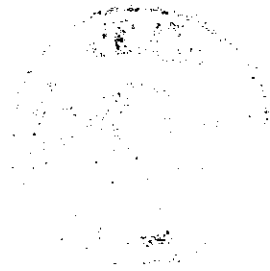
 A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	 A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 M.A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	 B. ATALAY Devlet Bakanı
 A. BABACAN Devlet Bakanı	 M. AYDIN Devlet Bakanı	 G. AKŞİT Devlet Bakanı	 A. BABACAN Devlet Bakanı V.
 C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	 M.V. GÖNÜL İçişleri Bakanı	 A. AKSU İçişleri Bakanı	 A. ŞENER Maliye Bakanı V.
 H. ÇELİK Millî Eğitim Bakanı	 Z. ERGEZER Bayındırlık ve İskan Bakanı	 R. KOCA Sağlık Bakanı	 G. AKŞİT Ulaştırma Bakanı V.
 S. GÜÇLÜ Tarım ve Köyş. Bakanı	 M. BAŞESGİOĞLU Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	 A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	 M.H. GÜLER En. ve Tab. Kay. Bakanı
 E. MUMCU Kültür ve Turizm Bakanı	 O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı		

Dosya No.

191. 4032

35

**TÜRKİYE HÜKÜMETİ VE AVRUPA UZAY AJANSI ARASINDA DIŞ
UZAYIN BARIŞÇIL AMAÇLARLA İNCELENMESİ VE KULLANILMASI
KONUSUNDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASI**

14 877

Türkiye Hükümeti (bundan sonra "Türkiye" olarak söz edilecektir)

ve

Avrupa Uzay Ajansı, 30 Mayıs 1975'te Paris'te imzaya açılmış olan Konvansiyon (antlaşma) ile kurulmuştur ve 30 Ekim 1980' de yürürlüğe girmiştir.
(bundan sonra "Ajans" olarak söz edilecektir)

(bundan sonra her ikisinden beraberce "Taraflar" olarak söz edilecektir),

27 Ocak 1967'de imzalanmış olan ve Türkiye'nin ve Ajans'ın Üye Ülkelerinin de taraf oldukları, Ayın ve Diğer Gökcisimleri de dahil Dış Uzayın İncelenmesi ve Kullanılması ile ilgili Devletlerin Faaliyetlerini Düzenleyen Prensipler üzerindeki Antlaşma hükümlerini **DİKKATE ALARAK**,

Ajansın amacının, sadece barışçı amaçlarla Avrupa Devletleri Arasında, uzay araştırma, teknoloji ve bunların uzay uygulamalarını sağlamak için teşvik etmek olduğunu **HATIRLATARAK**,

Türkiye'nin Ajans'la işbirliği yapma arzusunu ifade etmiş olduğunu **DİKKATE ALARAK**,

Taraflar arasında dış uzayın barışçı kullanımı ile ilgili faydalı faaliyetler üzerine karşılıklı olarak işbirliğini yoğunlaştıracak ve kolaylaştıracak mekanizmaları kurmak **ARZUSU İLE**,

Avrupa Uzay Ajansı Konvansiyonunun (Antlaşmasının) ilgili II ve XIV.1 maddesini **DİKKATE ALARAK**,

Böyle bir işbirliğinin her iki tarafa yararlar sağlayacağına **İNANARAK**.

AŞAĞIDAKİ KONULARDA ANLAŞMAYA VARILMIŞTIR:

MADDE 1

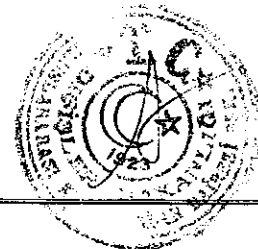
Amaç

Bu anlaşmanın amacı, dış uzayın sadece barışçı amaçlarla incelenmesi ve kullanımı konularında tarafların karşılıklı çıkarları kadar, karşılıklı yükümlülüklerini de gözetken bir işbirliği kurmaktır.

MADDE 2

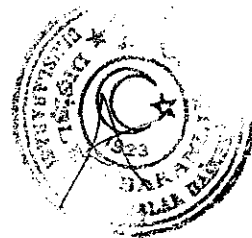
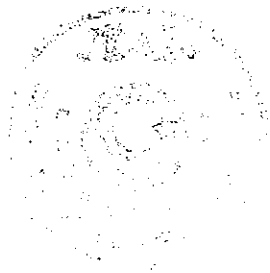
İşbirliği Alanları ve Biçimleri

1. Taraflar birbirlerini kendi uzay faaliyetleri, programları ve gelişmeleri ve potansiyel işbirliği alanları konusunda bilgilendireceklerdir.

UY TPE

2. Taraflarca belirlenen, bu Anlaşmadaki potansiyel işbirliği olanağı taşıyan alanlar şunlardır:
- (a) uzay bilimi, özellikle uzay astronomisi ve astrofiziği, güneş sistemi araştırması ve güneş-yerküre fiziği;
 - (b) Yer gözlem araştırma ve uygulamaları, özellikle çevrenin izlenmesi, meteoroloji, atmosfer bilimi (aeronomy), jeodezi ve başlıca tehlikelerin izlenmesi;
 - (c) telekomünikasyon, özellikle hizmet gösterimleri ve uydu seyrüseferi (navigation);
 - (d) mikro çekim (microgravity) araştırması, özellikle uzay biyolojisi ve tıbbi ve malzemelerin işlenmesi;
 - (e) yer sistemleri (ground segment) mühendisliği ve kullanımı.
3. Taraflar, bilim insanları ve mühendislerin karşılıklı olarak değişimini ve bilgilerin paylaşılmasını kolaylaştırmayı kabul ederler.
4. Taraflar veri değişimlerini ve karşılıklı kabul edilen şartlarda, kendi ağırları aracılığı ile özel bilgilere ulaşmayı sağlayacaklardır.
5. Taraflar ayrıca şunları yaparlar:
- (a) tarafların önerecekleri adaylar için burslar organize etmek ve bu adaylara burs veren taraflarca önerilen enstitülerde eğitim görmelerine olanak sağlamak;
 - (b) ortak sempozyumlar ve konferanslar organize etmek;
 - (c) çalışmalara katılmak üzere uzman değişimlerini özendirmek;
 - (d) Ajans programları çerçevesinde geliştirilmiş olan ürünler ve hizmetlerin kullanımı ve deneyimlerle ilgili ortak faaliyetleri teşvik etmek;
 - (e) uzay bilimi, teknolojisi ve hukuku konularında eğitim faaliyetlerini teşvik etmek.
6. Karşılıklı anlaşma ile bu maddede sözü edilenlere, başka işbirliği alanları ve biçimleri de ilave edilebilir.

MADDE 3
Uygulama Biçimleri

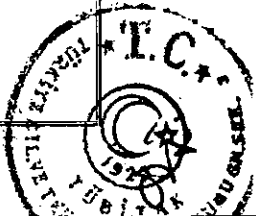
1. Her iki Taraf bu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili eylemleri koordine etmek için bir temas noktası belirleyecek ve ortak faaliyetlerin daha fazla gelişmesini sağlayacak önlemlere yöneleceklerdir. Bu temas noktaları Taraflar için işbirliği tekliflerini birbirlerine duyurmalarının olağan yolları olacaktır.
2. Taraflarca, kendilerine ayrılan alanlarda teklifleri ayrıntılı inceleyecek ve Taraflara tavsiyelerde bulunacak ortak çalışma grupları kurulabilir.
3. Bu Anlaşmanın 2'inci Maddesindeki işbirliği alanlarını belirtirken Taraflar, her iki Tarafın hakları ve yükümlülükleri ile ilgili belirli tamamlayıcı düzenlemeler, bilimsel ve teknik sonuçlar ve diğer geçerli hükümlerdeki ilgili konularda görüşecekler ve anlaşacaklardır. Türk Hükümeti tarafından aksi belirtilmedikçe, bu gibi düzenlemeleri Hükümet adına yapmaya Türkiye Bilimsel ve Teknik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) yetkili kılınacaktır.
4. Bu Maddenin 1'inci paragrafında gösterilmiş olan temas noktaları arasında özel toplantılar yapılarak bu Anlaşmanın uygulanması ile ilgili gelişmeler gözden geçirilebilir.
5. Genel bir kural olarak Taraflar, Anlaşma ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirirken yapacakları masrafları kendileri karşılayacaklardır.

MADDE 4
Uluslararası Düzeyde Eşgüdüm

1. Taraflar, uluslararası kuruluşların toplantı gündemlerindeki dış uzayın araştırılması ve kullanımında ortak ilgi duyulan konuları, uygun görülürse, birbirlerine danışacaklardır.
2. Taraflar, dış uzayın incelenmesi ve kullanılmasında karşılaşılabilecek ortak hukuki sorunlarla ilgili çalışmalarda uluslararası işbirliğini teşvik edeceklerdir.

MADDE 5
Enformasyon ve veri

1. Taraflar, uzay bilim, teknoloji ve uygulamaları konusunda ortak ilgi alanlarındaki teknik ve bilimsel bilgileri, enformasyon ve verinin yaygınlaştırılmasıyla ilgili kurallarına bağlı kalarak değiştirebilecektir. Türkiye, Ajans'ın programlarındaki bilimsel faaliyet olanakları hakkındaki duyuruları alacaktır.

2. Ortak deneyler veya projeler esnasında taraflardan birinin elde edeceği bilimsel ve teknik bilgiler, karşılıklı olarak üzerinde anlaşılacak kurallara bağlı olmak koşuluyla, diğer Tarafa da duyurulacaktır.
3. Mallar, veri veya enformasyonun Taraflardan birisince diğer Tarafa sağlandığı hallerde, alan Taraf sağlayan Tarafa o hususta en az mevcut yasal sistemdeki fikri mülki haklarının korunmasını sağlar. Bilgi sağlayan Tarafın görüşüne göre alınması gereken özel önlemler Taraflarca ortaklaşa belirlenecektir.

MADDE 6 **İdari Hükümler**

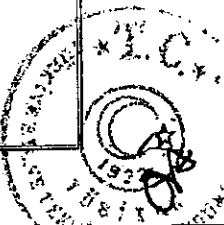
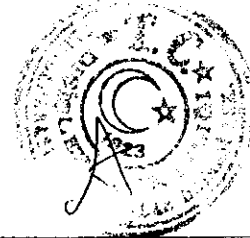
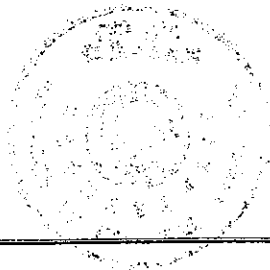
Türkiye bu Anlaşmanın uygulanması konusunda Taraflarca üzerinde anlaşılmış işbirliği faaliyetleriyle ilgili özellikle kişilerin giriş çıkışlarını kolaylaştırmak ve malların ithalat ve ihracatlarıyla ilgili idari yardım sağlamayı kabul eder. Bu yardım aynı zamanda uygulamaya dair düzenlenmelerde öngörülmüş olan ithalat ve ihracata uygulanan muafiyetlerle ilgili idari düzenlemeler için de geçerlidir.

MADDE 7 **Yükümlülük**

Yukarıdaki Madde 3.3'de sözü edilen uygulamadaki düzenlemelere tabi olmak şartıyla, her iki Taraf ta, bu Anlaşmada öngörülen faaliyetlerin icrasından dolayı personelinin canına veya mallarına gelecek kayıp ve zararlardan, zararın kasten yapılması veya olayda karşı tarafın büyük ihmalinin bulunması halleri dışında kendileri yükümlü olacaklardır.

MADDE 8 **Anlaşmazlıkların Çözülmesi**

1. Bu Anlaşmanın yorumlanması veya uygulanması ile ilgili anlaşmazlıklar Taraflar arasında karşılıklı istişare ile çözülür. İstişare ile çözilemeyen anlaşmazlıklar Taraflardan birinin talebi üzerine bir hakem kuruluna götürülür. Hakem kurulu her iki tarafın tayin edeceği birer üyeden ve Tarafların anlaşmalarıyla seçilecek bir başkandan oluşur. Taraflar başkan seçmekte anlaşamazlarsa. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı seçimi yapar. Hakem Kurulunun kararı kesindir ve her iki tarafı da bağlar. Bu kararlar, aynı zamanda Daimi Hakem Mahkemesi kurallarına göre Uluslararası Örgütleri ve Devletleri de bağlar. Hakemlik Fransa, Paris'te ve İngilizce dilinde yapılacaktır.
2. Bu anlaşmanın 3.3 maddesinde işaret edilen düzenlemeler, tarafların kendi anlaşmazlık çözme hükümlerini kapsayabilir, dolayısıyla tahkime başvuru konusunda usul ve tarzlar içerebilecektir.

MADDE 9
Yürürlük-Süre-Yenileme-Değişiklik

1. Türkiye Hükümeti için bu Anlaşma Türkiye'nin yasal usulleri gereğince onaylanmaya tabidir ve bu onayın Türkiye Hükümeti tarafından verildiğinin bildirilmesi üzerine yürürlüğe girer.
2. Bu Anlaşma beş (5) yıl süre ile yürürlükte kalacaktır.
3. Taraflar bu Anlaşmanın bitimine bir yıl kala, uygulamanın sonuçlarını gözden geçirirler ve böyle bir işbirliğini sürdürmenin yollarını ve vasıtalarını ararlar. Bu Anlaşma yazılı olarak uzatılabilir ve/veya karşılıklı anlaşmayla değiştirilebilir. Eğer Anlaşma sona erer ise, yukarıda belirtilen Madde 3.3'e göre sonuçlandırılmış ve hala o tarihte yürürlükte olan belirli düzenlemelerdeki uygulamalar sona erinceye kadar anlaşmanın hükümleri devam eder.

Ankara'da, 15 Temmuz 2004 tarihinde,

iki Türkçe asıl nüsha ve iki İngilizce asıl nüsha olarak imzalanmıştır. Ajans, Fransızca ve Almanca dillerinde tercümeyi sağlayacaktır.

Türkiye Hükümeti Adına

Avrupa Uzay Ajansı Adına

N. Yetiş

Prof. Dr. Nüket Yetiş
Türkiye Bilimsel ve Teknik
Araştırma Kurumu (TÜBİTAK)
Başkan Vekili

Jean-Pol Poncelet

Jean-Pol Poncelet
Avrupa Uzay Ajansı (ESA)
Dış İlişkiler Direktörü

